

Kritik mot Bygg- och miljönämnden i Överkalix kommun för en oanmäld inspektion

Beslutet i korthet: Bygg- och miljönämnden i Överkalix kommun besökte en fastighet med stöd av 28 kap. 1 § miljöbalken. JO kritiserar nämnden för att den inte underrättade fastighetsägaren inför besöket.

Anmälan

I en anmälan framförde AA klagomål mot Bygg- och miljönämnden i Överkalix kommun för handläggningen i ett tillsynsärende där nämnden hade genomfört en oanmäld inspektion av hans fastighet den 21 april 2015.

Utredning

JO begärde in och granskade ärendeblad och handlingar i nämndens ärende (dnr 187-2015). Ärendet remitterades därefter till nämnden som uppmanades att lämna upplysningar om och yttra sig över handläggningen av ärendet. Av yttrandet skulle det särskilt framgå vilka överväganden som låg till grund för att utföra inspektionen den 21 april 2015 utan att dessförinnan informera fastighetsägaren om besöket.

Nämnden beslutade att som svar översända en skrivelse, undertecknad av ordföranden BB och miljöinspektören CC, med följande innehåll:

2015-04-21 genomfördes en inspektion på fastighet T 2:11 på grund av ett anonymt klagomål som inkom 2015-04-20. Inspektionen genomfördes oanmäld då det inte bedömdes vara nödvändigt att söka kontakt med fastighetsägaren på grund av klagomålets art, den klagande uppgav att fastigheten var nedskräpad. Fastighetsägaren innehar rimligtvis ingen information som påverkar inspektionens utfall. Nedskräpningsärenden handlar mest om att konstatera att nedskräpning har skett eller ej.

Innan föreläggandet skickades ut gjordes en arkivsökning på berörda fastigheten där det framkom att den berörda fastigheten varit föremål för ett tidigare föreläggande, 2003-07-04, som delvis genomförts, och två föreläggandeliknande skrivelser, 2007-06-14 & 2011-05-06, om att städa fastigheten. Det har således pågått likartade ärenden under ca 12 år på fastigheten och det ansågs således vara gynnsamt för både fastighetsägarna och för miljökontoret att få ett riktigt beslut i ärendet, då dessa går att överklaga och är rättssäkert.

Undertecknad vill betona att alla fordon och släpvagnar som återfanns på fastigheten inte var föremål för föreläggandet, som den klagande framförde i anmälan, utan endast de som under en längre tid inte genomgått en godkänd besiktning. Totalt återfanns 6 bilar, 1 släp och 1 husvagn, 3 bilar och släpvagnen bedömdes vara körbara efter sökning hos transportstyrelsen och inga krav ställdes på dessa.

AA kommenterade yttrandet.

Bedömning

Nämndens ärende gällde tillsyn enligt miljöbalken, MB. Enligt 28 kap. 1 § MB har en myndighet och den som på uppdrag av myndigheten utför ett arbete rätt att få tillträde till en fastighet. Tillträdet ska enligt 28 kap. 6 § MB ske på ett sådant sätt att det orsakar minsta skada och intrång.

I förarbetena till 28 kap. 1 § MB sägs bl.a. följande: I första hand ska tillträde ske efter överenskommelse med ägaren eller innehavaren. Om en effektiv tillsyn förutsätter oanmälda inspektionsbesök ska emellertid sådana kunna ske. Eftersom bestämmelsen gäller tvångsinspektionen är det viktigt att den används med omdöme. Av ordalydelsen följer att endast sådana åtgärder får vidtas som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. En myndighet kan alltså inte gå utöver vad som motiveras av dess åligganden. (Se prop. 1997/98:45 del 2 s. 293.)

Av utredningen framkommer att nämnden besökte fastigheten utan att underrätta AA. Nämnden har förklarat att det saknades skäl att underrätta fastighetsägaren om besöket eftersom klagomålet gällde att fastigheten var nedskräpad och fastighetsägaren inte kunde förväntas lämna någon information av betydelse för inspektionen. Detta kan dock i sig inte utgöra skäl för ett oanmält tillsynsbesök. Utgångspunkten är som nämnts att en fastighetsägare ska underrättas inför ett tillsynsbesök. Av utredningen har inte framkommit att ett oanmält besök krävdes för en effektiv tillsyn. Det har inte heller framkommit något som talar för att AA skulle ha vägrat att medverka till besöket. Nämnden skulle därför ha underrättat AA inför besöket och ska kritiseras för att det inte gjordes.